

Työyhteisöviestintä. Johdantoluento.

Työyhteisöviestintä, klk 2021 (Aalto)

Pekka Pälli

MyCourses

- Tehtävänannot, tehtävien palautukset, tiedotus

Ohjelma

21.4.	Johdanto	Kurssin työtapojen ja tehtävien aineistojen esittely. Johdatus aiheeseen. Pienryhmiin jakautuminen ja ryhmäprojektin aloitus.
28.4.	Työyhteisön viestintä ja vuorovaikutus tutkimuksen ja arvioinnin kohteena	Työyhteisön viestinnän arviointi- ja analyysimenetelmät
5.5.	Työyhteisön viestintäkanavat ja fyysinen ja virtuaalinen tila	Viestinnän sosiomateriaalisuus, kanavien ja tilojen vaikutus työhön ja työntekijään
12.5.	Viestinnällä johtaminen	Ryhmä- ja johtamisteorioiden sekä motivaatioteorioiden yhteys viestintään
19.5.	Kieli ja vuorovaikutus	Kielenkäyttö ja vuorovaikutustaidot työntekijän osaamistaitona sekä organisaation johtamisen välineenä
26.5.	Lopputöiden (projektitöiden) esittelyt	

Pekka

- FT (dos.) Vanhempi yliopistonlehtori, Organisaatioviestinnän yksikön esihenkilö, Johtamisen laitos, Organisaatioviestintä
- Työnkuva: opetus ja tutkimus sekä hallinto- ja esimiestehtävät
- Opetus
 - HKKK/Aalto: 2004-
 - Opettaa (2020-21) kursseja Strategy Communication, Organizational Communication, Työyhteisöviestintä sekä ohjaa tutkielmia
 - Viimeaikainen tutkimus käsittelee esim. kokousvuorovaikutusta, esimies-alais-viestintää ja organisaatioiden strategiatyötä

Kurssin sisältö ja tavoitteet

- **Sisältö:** Kurssilla käsitellään työtä, ihmisiä ja työyhteisöjä muuttuvassa ympäristössä. Viestintää ja sen merkityksiä tarkastellaan osana työn tekemisen prosesseja. Lisäksi paneudutaan viestinnällisiin keinoihin ja välineisiin, joita työyhteisön toiminta vaatii. Osana kurssia opiskelijat perehtyvät tarkemmin jonkin työyhteisön sisäiseen viestintään.
- **Osaamistavoitteet:** Kurssin käytyään opiskelija ymmärtää **työn, yhteisön ja viestinnän yhteenkietoutuneisuuden ja viestinnän vaikutuksen ryhmien sisäiseen ja ryhmien väliseen käyttäytymiseen**. Tiedollisena tavoitteena on myös, että opiskelija ymmärtää **johtamisen ja viestinnän yhteyden** ja tuntee ne työyhteisöjen johtamisen periaatteet, jotka perustuvat **sosiaalisen vuorovaikutuksen taitoihin**. Kurssin jälkeen opiskelija osaa analysoida vuorovaikutusta ryhmässä, on parantanut omia ryhmäviestintätaitojaan ja oppinut käytännön projektitutkimuksellisen työskentelyn kautta analysoida viestintää toimivan työyhteisön peruspilarina.

Arviointi

- 0–5

1 Projektitehtävä (yksilö- tai ryhmätyönä) 40% arvosanasta

2 Yksilötyönä tehtävät **reaktiopaperit** annetusta kirjallisuudesta 40% arvosanasta

3 Loppuarvosanassa huomioidaan **aktiivisuus** (20%) osallistumisessa

Projektitehtävä

- Tavoite
 - selvittää käytännön tasolla sitä, kuinka työyhteisössä tapahtuva viestintä – sen järjestelyt ja toteutustavat sekä vuorovaikutus ihmisten välillä – vaikuttavat työhön ja työtä tekeviin ihmisiin. Tavoitteena on myös löytää ja kartoittaa työyhteisöstä yhtäältä hyviä viestinnällisiä käytäntöjä ja toisaalta mahdollisia viestinnällisiä ongelmakohtia
 - Sekä itse ryhmätyötä ja myös sen raportointia voisi ehkä parhaiten tyyllilajiltaan verrata konsulttiselvitykseen
- Työyhteisö ja sen valinta
 - Voitte valita työyhteisön itse.

Projekti, ...jatkoa

- Aiheen rajaus
 - Voitte rajata oman työnne haluamallanne tavalla. Olennaista kuitenkin on, että **työnne perustuu omiin havaintoihinne, huomioihinne, tulkintoihinne ja johtopäätöksiinne.**
- Tarvittava tieto/data
 - Osallistuva tutkimus eli kohteena oma työyhteisö.
 - Esim. haastattelujen (tai haastattelun) tai havainnoinnin kautta jokin muu työyhteisö. Myös lomakekyselyt mahdollisia.
 - Ei metodista tai teoreettista vaadetta tietylle toteutukselle, mutta hyvä työ soveltaa jollain muotoa erityisesti niitä ajatuksia, joita kurssilla (erityisesti luento 2 työyhteisön viestinnän tutkimus- ja arviointimenetelmistä) on esitelty.

Raportointi

- Suullisesti viimeisellä tapaamiskerralla (ks. tehtäväohjeet)
- Kirjallinen raportti (ks. tehtäväohjeet)

Reaktiopaperit

- Viikoittain kirjoitetaan yhdestä tai kahdesta artikkelista lyhyet reflektiot (tallennetaan MyCoursesiin)
- (Artikkelit ja ohjeet Mycoursesissa)
- Artikkelit liittyvät luennon teemaan, toisaalta ne lisäävät ja syventävät asioita, ja niiden lukemisen ja niistä kirjoittamisen tarkoituksena on saada aikaan omaa asiaan liittyvää pohdintaa
- Lyhyt reflektio (350-450 sanaa): summaa artikkelin pääpointti tai pointit ja reflektoi artikkelin antia oman näkemyksesi mukaan

Viestintä työyhteisössä: määrittelyyrityksiä

- Informaation jako ja synnyttäminen
- Ihmisten kanssakäyminen ja ihmisten välinen (viestinnällinen) kohtaaminen työhön liittyvillä epävirallisilla ja virallisilla foorumeilla

Viestinnän prosessit, kanavat ja foorumit, joiden varassa informaatiota jaetaan ja synnytetään ja joilla ja joiden kautta ihmisten kanssakäyminen ja kohtaaminen tapahtuu

Mitä työyhteisöviestintä on ja mitä sen tutkimus on?

- Toimintaa (työssä) ihmisten kesken, ihmisten välisten ryhmien kesken ja ryhmien välillä
- Edellä mainitun toiminnan edellytysten tarkastelua – eli toisin sanoen: miten viestintä mahdollistaa toiminnan ihmisten kesken jne.
- Viestinnän tarkastelua ammatillisessa ja tavoitteellisessa kontekstissa
- Tieteenalat: sosiaalipsykologia ja psykologia, sosiologia, kieli- ja viestintätieteet, johtamistieteet (erityisesti HRM, OB ja OD)

Työyhteisöviestintää edustavat tutkimukset, jotka käsittelevät

- tietyntylaisia organisaation sisäisiä ihmisten välisiä kohtaamistilanteita (esim. kokoukset, työpajat, työhaastattelut, esimies-alaiskeskustelut jne.)
- erilaisten ongelmatilanteiden ratkaisuja ja organisaation kehittämistä
- viestinnän teknisten ratkaisujen vaikutusta organisaatiossa
- jonkin organisatorisen käytännön kehittämistä ja siitä viestimistä organisaatiosta
- työtyytyväisyyttä, työhyvinvointia ja niiden yhteyttä esim. johtamismalleihin (ja niihin liittyviin viestimisen tapoihin)

Alan/alueen nimityksistä

- Työyhteisöviestintä (workplace communication)
- Sisäinen viestintä (internal communication)
- Johtamisviestintä, työntekijäviestintä (employee communication, management communication)
- Organisaatioviestintä (organizational communication)
- (Nimitystä Työelämäviestintä käytetään toisinaan suomessa, en. vastine working life communication)

Hyvän työyhteisöviestinnän merkitys

- Hyvä tiedon saatavuus ja jakaminen > työn tuottavuus ja tehokkuus
- Hyvä tiedon tuottaminen > uudet innovaatiot, ratkaisut, ideat
- Hyvä tunnelma > työiihtyvyys > tuottavuus

(Elisa Juholin 2007: Työyhteisöviestinnän uusi agenda.)

Nykypäivän työn, työyhteisöjen ja viestinnän usein mainittuja haasteita

- Informaatioähky
- Johtamisen ja auktoriteetin murrokset
- Työn ajan ja paikan rajojen murtuma: työn valuminen kotiin ja vapaa-aikaan (tai vapaa-ajan valuminen työhön..)
- Etätyö potenssiin 10... -digitaalisen työn johtaminen, digitaalinen yhteisöllisyys jne.

Organisaatioiden viestintää muovaavat muutokset (Groysberg & Slind, 2012)

↑ ↑ ↑ ↑ ↑
VIESTINNÄN DIALOGISUUDEN KASVANUT MERKITYS – TARVE
YMMÄRTÄÄ VIESTINTÄÄ VUOROPUHELUNA

Pohdintatehtävä

Mikä tekee työyhteisön viestinnästä “hyvää”
tai “huonoa”?